

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษา พบว่า

1) สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพและดอยหล่อมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก โดย อบต.สุเทพ เป็น อบต.ขนาดใหญ่ มีรายได้เกินว่า 20 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่พื้นที่เขตกิ่งเมืองกิ่งชนบท สภาพพื้นที่มีทั้งเขตภูเขา ที่ราบเชิงเขา และที่ราบ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท ข้าราชการ มีอัตรากำลังของพนักงาน จำนวน 65 คน ในขณะที่ อบต.ดอยหล่อ เป็น อบต. ขนาดกลาง มีรายได้อยู่ระหว่าง 6-20 ล้านบาท ตั้งอยู่บนที่ดอนและที่ราบเชิงเขา ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมและรับจ้าง มีอัตรากำลังของพนักงาน 38 คน

2) การเปรียบเทียบสัดส่วนของโครงสร้างการจัดเก็บรายได้ พบว่า รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บได้เอง ประกอบด้วย รายได้จากภาษีอากร ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และอากรฆ่าสัตว์ รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร ได้แก่ ค่าธรรมเนียมควบคุมอาคาร ค่าใบอนุญาตควบคุมอาคาร ค่าปรับผิดสัญญา ดอกเบี้ยเงินฝาก ค่าสาธารณูปโภค และอื่น ๆ ซึ่ง อบต.สุเทพ มีสัดส่วนรายได้มากที่สุดจากภาษีโรงเรือนและที่ดิน เฉลี่ยร้อยละ 71.27 ส่วน อบต.ดอยหล่อ มีสัดส่วนรายได้มากที่สุดจากภาษีบำรุงท้องที่ เฉลี่ยร้อยละ 53.54

3) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อบต.ทั้งสองแห่ง พบว่า อบต.สุเทพ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ที่เป็นภาษีอากรสูงกว่าปกติคือ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ส่วนที่จัดเก็บได้ต่ำกว่าปกติ คือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ส่วน อบต.ดอยหล่อ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บต่ำกว่าปกติ คือ การจัดเก็บในหมวดรายได้จากอากรฆ่าสัตว์ รายได้จากภาษีโรงเรือน และที่ดิน

5.1.2 ความเป็นไปได้ของการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1) การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้จัดเก็บรายได้

1.1) การวิเคราะห์ระยะเวลาต้นทุน ในการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อบต.สุเทพ นำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 โดยใช้เวลาวางระบบทั้งหมด 3 ปี หรือเสร็จสิ้นใน

ปีงบประมาณ 2546 ด้วยวงเงินลงทุนจำนวน 4,000,000 บาท โดยแบ่งการชำระออกเป็น 3 งวด ๆ ละ ปีงบประมาณ ผลการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ทำให้สามารถจัดเก็บภาษีสำคัญ ๆ คือ ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพิ่มขึ้น รวมทั้งพบว่า รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้เท่ากับ 5,348,429 บาท หรือเป็นผลตอบแทนที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการนำระบบดังกล่าวมาใช้ ซึ่งผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยในช่วง 4 ปี มีค่าเท่ากับ 1,337,107 บาทต่อปี และสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 2.99 ปี แต่เมื่อประเมินระยะเวลาคืนทุน ของ อบต.คอยหล่อ ภายใต้สมมติฐานเดียวกันกับ อบต.สุเทพ พบว่า อบต.คอยหล่อ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเท่ากับ 817,047 บาท หรือผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยเท่ากับ 204,262 บาทต่อปี และสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 20 ปี ซึ่งยาวนานกว่า อบต.สุเทพ ดังนั้น ภายใต้สมมติฐานดังกล่าวจึงสรุปได้ว่าไม่มีความเป็นไปได้สำหรับการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอยหล่อมีประชกรน้อยแต่มีเนื้อที่รับฝิดชอบมาก รวมทั้งในปัจจุบันราคาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนการ จัดเก็บมีราคาสูง แต่ถ้า อบต.คอยหล่อต้องการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ จำเป็นต้อง ทำการประเมินว่าควรลงทุนเพื่อนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในวงเงินใดจึงจะได้ ผลตอบแทนภายในระยะเวลาดังกล่าว

1.2) ผลการวิเคราะห์ SWOT พบว่า ปัจจัยภายใน อบต.สุเทพ มีมากกว่า อบต.คอยหล่อ เช่นเดียวกับจุดอ่อนที่ อบต.สุเทพ มีมากกว่า อบต.คอยหล่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อบต.สุเทพ มีความพร้อมด้านบุคลากร ระบบงาน รายได้ ตลอดจนการมีโอกาสนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ก่อนทำให้ประเมินจุดแข็ง และจุดอ่อนของตนได้ดีกว่า ปัจจัยภายนอก อบต.สุเทพ มีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสสนับสนุน และเป็นอุปสรรคในการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ เท่าเทียมกับ อบต.คอยหล่อ ยกเว้นปัจจัยด้านความรับผิดชอบของประชาชนที่ อบต.คอยหล่อ ไม่สามารถสรุปได้ว่าประชาชนมีความรับผิดชอบในการชำระภาษีดีเพียงใด ส่วนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ เป็นกระทบทางบวก คือ ช่วยสร้าง ประโยชน์ด้านประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี และการบริหารภาษีเพิ่มขึ้น แต่ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจการใช้งาน ตลอดจนควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ส่วนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่พอใจของประชาชนที่ไม่เคย เสียภาษีแต่ต้องมาชำระภาษีให้กับ อบต.

5.1.3 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็น ประชาชนใน อบต.สุเทพ และ อบต.คอยหล่อ ต่างก็มีทัศนคติสูงสุดในแต่ละด้านสอดคล้องกัน คือ ทัศนคติด้านวิธีการจัดเก็บ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติดีเกี่ยวกับระบบการแจ้งเดือนให้ไปชำระภาษีตาม

กำหนด ทักษะคดีด้านเจ้าหน้าที่หน้าผู้ปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติดีเกี่ยวกับการมีวิชาชีพดี เป็นกันเองกับผู้มาติดต่อเสียภาษีและการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มาติดต่อเสียภาษี และทัศนคติด้านระบบการจัดเก็บ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติดีเกี่ยวกับการส่งจดหมายแจ้งเตือนให้ไปชำระภาษีตามกำหนด

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาความเป็นไปได้ของการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้กับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ทราบถึงประโยชน์ และความเป็นไปได้ของการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ ทราบถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ทำการศึกษาได้มีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการและการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บมากยิ่งขึ้นดังนี้

1) ผลการศึกษาพบว่า การนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ช่วยสร้างประโยชน์ และประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการภาษี คือ ทำให้สามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มมากขึ้น แต่จากการศึกษาทำให้เห็นว่าความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้การนำแผนที่ภาษีมาใช้ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหรือไม่

1.1) แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้จะต้อง

(1) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องในทุกระบบงาน เพราะ โปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความซับซ้อนหากขาดความเข้าใจในการใช้ ก็จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บได้

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจะต้องพยายามปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ด้วยการสร้างความร่วมมือกับองค์กรราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ ผลของการพัฒนาความรู้ของเจ้าหน้าที่ และการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรจะเป็นประโยชน์สูงสุดในการจัดเก็บรายได้จากการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้

1.2) แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่นำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้

(1) อาจจะสามารถร่วมมือจากประชาชนในการตระหนักถึงภาระหน้าที่การเสียภาษีให้แก่ท้องถิ่นเพื่อนำเงินไปใช้สำหรับการพัฒนาท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

(2) ควรจะมีการเตรียมข้อมูลการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อมาวิเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีแนวทางใดบ้างในการนำแผนที่ภาษีมาใช้ให้ได้ผลมากที่สุด ซึ่งอาจใช้ในลักษณะจ้างเหมาเต็มรูปแบบ หรือการจัดทำเองบางส่วน และซื้อคอมพิวเตอร์พร้อมซอฟต์แวร์จากบริษัทที่ให้บริการมาใช้ เป็นต้น

(3) ควรจะจัดให้มีการตั้งคณะทำงานขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ดำเนิน โครงการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ ไปศึกษาดูงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือ องค์การท้องถิ่นรูปแบบอื่น ที่นำแผนที่ภาษีมาใช้เต็มรูปแบบ เพื่อนำมาประเมินรูปแบบการนำแผนที่ ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินที่เหมาะสมให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล

2. แม้ว่าผลการศึกษานี้จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีหรือการ ใช้จ่ายของ อบต. ค่อนข้างดี แต่จากผลการศึกษาส่วนหนึ่งทำให้เห็นว่าประชาชนกลุ่มหนึ่งยังขาด ความร่วมมือในการชำระภาษีกับ อบต. ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรทำความเข้าใจกับ ประชาชนที่ขาดความสนใจหรือเมินเฉยต่อการชำระภาษีให้แก่ อบต. อย่างเป็นขั้นตอน รวมถึงการ นำมาตรการทางกฎหมายมาใช้บังคับกับผู้ที่ไม่ยอมชำระภาษีอย่างจริงจัง

3. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องพยายามประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ ทราบถึงการนำรายได้ไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งมีมาตรการป้องกันการรั่วไหลของ งบประมาณ

4. องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างขั้นตอนการให้บริการชำระภาษีที่เป็นระบบชัดเจน ตั้งแต่การทำหนังสือแจ้งเวียน การประกาศผ่านเสียงตามสายในชุมชน การติดป้ายประกาศแจ้ง เตือนการชำระภาษี ตลอดจนการทำจดหมายแจ้งเตือนแก่ผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีให้ไปประเมินและ ชำระภาษีกับองค์การบริหารส่วนตำบลภายในเวลาที่กำหนด